

4. Музика в сценічному мистецтві [Електронний ресурс] : навч. посіб. / [авт.-упоряд. І. Драч та ін.] ; Нац. акад. керів. кадрів культури і мистецтв. – Київ : НАКККіМ, 2020. – 66 с. – Режим доступу: https://nakkkim.edu.ua/images/Instytut/such_mystetstva/kafedra_rezhysury/mahistry/Muzyka_v_stsen_mst.pdf

5. Музика в театрі [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів, 2020. – 47 с. – Режим доступу: <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/Muzyka-v-teatri.pdf>

6. Театральне мистецтво [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна енциклопедія. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Театральне_мистецтво

7. Особливості роботи над музикою театру і кіно [Електронний ресурс] / Інформаційний освітній портал «На Урок». – Режим доступу: <https://naurok.com.ua/osoblivosti-roboti-nad-muzikoju-teatru-i-kino-238464.html>

АКРИЛОВІ ФАРБИ: ІСТОРІЯ, СКЛАД, ЗАСТОСУВАННЯ, ІННОВАЦІЇ

Куц Т.М. здобувач вищої освіти

Науковий керівник.: Балан У.Г, старший викладач кафедри цифрового мистецтва

Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: акрилові фарби, технологія живопису, образотворче мистецтво, нанотехнології, дизайн.

Розвиток акрилового живопису розпочався наприкінці 1920-х років, коли німецький хімік Отто Рем відкрив поліметилакрилат — прозорий міцний пластик, відомий як оргскло. Це відкриття стало основою для подальших експериментів із полімерними матеріалами. У 1933 році Рем розробив метод розчинення полімерних смол у розчинниках, що відкрило можливість створення перших акрилових фарб. У середині 1930-х років американські підприємці Леонард Бокур і Сем Голден, заснувавши компанію з виробництва художніх матеріалів, почали експериментувати з полімерними барвниками. Спочатку вони працювали з масляними фарбами, але інтерес до нових матеріалів привів їх до розробки акрилових складів. У 1947 році ними була створена перша художня акрилова фарба — Magna Paint, яка базувалася на органічному розчиннику (скипидарі). Наступним важливим етапом стало створення акрилових фарб на водній основі. У 1960 році Бокур і Голден представили фарби під назвою Aquatex, які відзначалися швидким висиханням, високою адгезією до різних поверхонь і можливістю використання у широкому діапазоні технік. Саме цей винахід зробив акрил доступним для широкого використання в художньому середовищі, сприяючи його популяризації серед митців і

дизайнерів. З того часу акрилові фарби почали активно витіснити традиційні матеріали, такі як олія й темперні фарби, завдяки своїй універсальності, довговічності та екологічності [1].

Акрилові фарби складаються з водної дисперсії акрилових полімерів, які виконують функцію сполучної речовини, забезпечуючи рівномірне нанесення та міцність покриття. До складу також входять пігменти, що можуть бути як натурального, так і синтетичного походження. Саме вони визначають колір, насиченість та покривну здатність фарби. Крім того, до акрилових фарб додають стабілізатори, які запобігають розшаруванню та сприяють збереженню однорідної консистенції, а також коалесцентні речовини, що допомагають формувати міцну полімерну плівку після висихання, забезпечуючи довговічність покриття. Завдяки такому складу акрилові фарби мають низку переваг. Вони відзначаються високою еластичністю, що запобігає розтріскуванню після висихання, і мають підвищену стійкість до вологи та ультрафіолетового випромінювання, що дозволяє використовувати їх не лише для живопису, а й у будівельних та декоративних цілях. Окрім цього, акрилові фарби демонструють чудову адгезію до широкого спектра матеріалів, зокрема полотна, паперу, дерева, тканини, пластику, кераміки та бетону, що робить їх універсальним художнім і оздоблювальним матеріалом [2].

Акрилові фарби мають надзвичайно широкий спектр застосування, що охоплює як традиційний живопис, так і архітектуру, будівництво, дизайн та декоративне мистецтво. У сфері художнього живопису вони стали однією з найпопулярніших технік ще з 1960-х років, дозволяючи митцям працювати в різних стилях і на різноманітних поверхнях. Акрил використовується для створення картин на полотні, у монументальному мистецтві, зокрема у фресках і муралах, а також у декоративному живописі, де важлива стійкість та яскравість кольорів. Не менш значущу роль акрилові фарби відіграють в архітектурі та будівництві, оскільки їхні властивості забезпечують довговічне покриття для фасадів будівель, бетонних і цегляних поверхонь. Вони також використовуються для фарбування дерев'яних та металевих конструкцій, у ремонті шпалер, а також для покриття труб водопроводу й систем опалення, оскільки акрилові покриття не тріскаються та не жовтіють з часом [3]. Крім того, акрилові фарби стали популярним матеріалом у дизайні та декоративному мистецтві. Вони застосовуються для декорування меблів, керамічних виробів і скла, дозволяючи створювати унікальні авторські речі. Завдяки високій адгезії акрилові фарби також використовуються для художнього розпису автомобілів, а їхні різновиди знайшли своє місце у сфері нейл-арту [3].

Сучасні технології дозволяють створювати акрилові фарби з покращеними характеристиками, які забезпечують довговічність покриття та стійкість до зовнішніх впливів. Використання наночастинок у складі таких фарб сприяє підвищенню їхніх експлуатаційних властивостей. Наприклад, технологія нанокварцової решітки (NQG³), розроблена компанією Caracol, створює міцну поверхню, яка зменшує адгезію

забруднень, забезпечуючи чистоту шару фарби і збереження насиченості кольорів упродовж тривалого часу[4].

Флуоресцентні та світловідбивні фарби також стали важливою частиною сучасного дизайну та безпекових систем. Вони широко застосовуються в дорожній розмітці, рекламі та інформаційних знаках. Флуоресцентні пігменти забезпечують яскраве світіння під впливом ультрафіолету, тоді як світловідбивні компоненти дозволяють об'єктам ефективно відбивати світло від ліхтарів і фар, покращуючи видимість у темний час доби.

Ще одним важливим напрямом розвитку стали акрилові фарби, що не містять летких органічних сполук (VOC-free). Завдяки відсутності шкідливих випарів вони є екологічно безпечними та підходять для використання у внутрішніх приміщеннях, зокрема в житлових зонах, медичних і навчальних закладах. Водно-дисперсійні формули цих фарб забезпечують швидке висихання, міцне покриття та високу стійкість до вологи й механічних пошкоджень.

Впровадження цих технологічних інновацій у виробництві акрилових фарб дозволяє створювати стійкі, екологічні та довговічні покриття, що відповідають сучасним вимогам до якості матеріалів. Застосування нанотехнологій, світловідбивних ефектів і безпечних екологічних компонентів робить акрилові фарби універсальним матеріалом для художнього, архітектурного та промислового використання. Акрилові фарби завдяки своїм унікальним властивостям стали незамінним матеріалом у різних сферах – від художнього мистецтва до промисловості та будівництва. Їхня висока стійкість, довговічність, екологічність і безпечність роблять їх ідеальним вибором для створення живописних творів, декоративних покриттів, фасадних оздоблень та дизайнерських рішень. Сучасні інновації, такі як використання наночастинок, світловідбивні ефекти та формули без летких органічних сполук, значно розширюють можливості акрилових покриттів, забезпечуючи їм провідні позиції серед матеріалів нового покоління.

Список використаних джерел

1. Agents of Change: Acrylic Paint - Artland Magazine [Електронний ресурс] // Artland Magazine. – Режим доступу: <https://magazine.artland.com/agents-of-change-acrylic-paint/> – Дата звернення: 21.03.2025.

2. Pepper, R. The Artist's Manual: The Definitive Art Sourcebook: Media, Materials, Tools, and Techniques. – London: Dorling Kindersley Ltd., 2021. – 304 с.

3. Tauchid, R. The New Acrylics: Complete Guide to the New Generation of Acrylic Paints. – New York: Watson-Guption, 2015. – 160 с.

4. Кольори, що не вигорають [Електронний ресурс] // Caparol Ukraine. – Режим доступу: https://www.caparol.ua/aktualno/nano-kvarcova-tehnologija-nqg-ta-nqg3?utm_source=chatgpt.com – Дата звернення: 21.03.2025.